

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

Nőkről a nőknek.

III. nap.

Wüsztner Henrikné

előadása a cselédekről:

A ki századunk jellemzésére megfelelő jelzőt keres, alig talál megfelelőbbet mintha azt mondja: ez a század az elégedetlenség százada volt.

A levegő tele van izzó szenvedéllyel, izgató jelszavak röpködnek szerteszéjjel, melyek az évszázados hagyományok romjain új világot akarnak teremteni, lerontván mindent, amit a szeretet és egymás kölcsönös megbecsülése alkotott. Ennek a küzdelemnek a kivívásához a legádázabb fegyvereket, az ügyességet, gyűlöletet és elégedetlenséget viszik harcba.

Ez a szenvedélyes történetes romot, szakadékok, új és új társadalmi kérdéseket hagy maga után, melyek eligazítása a jelen és jövő századnak még sok keserűségébe és munkájába fog kerülni. Ilyen kérdés a napirenden levő cseléd-kérdés is.

Mi nők első sorban saját nemünk bajainak orvoslására vagyunk kötelezve és a józan-ság arra kényszerít, hogy azon kérdésre feleljünk, amely a legvésebb kiált, annak a szakadéknak áthidalásához fogjunk, a melybe legnagyobb kincseink zuhannak alá. A cseléd és család züllése a legnagyobb veszteség, mely a nőt érheti. Ezen elsőrendű és legégetőbb névelmi feladat nagy nehézsége abban áll, hogy e kérdés iránt közönségünk legnagyobb része közönyös: A kisebb, de jobb rész reménytelen, a másik kisebb, de rosszabb rész pedig könynyelmű és a mentő mozgalmat feleslegesnek mondja.

Mindenekelőtt legyünk tisztában azzal, hogy ki az a cseléd?

Valaki, aki közöttünk él. A háziasszony alá rendelt személy? Nem! melléjrendelt, felebarátja, ember, a népnek gyermeke, ki házunkban becsületet munkája révén akarja megszerezni a mindennapi kenyeret, a kivel szemben nemcsak jogaink, de kötelességeink is vannak.

Ha ezzel a lénnyel szemközt közönyösekk vagyunk, véltünk nemcsak Isten parancsa, hanem a közönséges emberi józan-ság ellen is.

Isteni parancs, hogy felebarátomat úgy szeressem mint magamat és e parancs alól éppen a női szív érti meg legkönnyebben a felebaráti szeretet gyakorlati eszközeit is, melyeket Krisztus az irgalmasság testi és lelki cselekedeteiben jelölt meg. Ha azok után keressék, akik e szeretetre legtöbb joggal bírnak, maga az isteni tanítás utasít, hogy ezen szeretetet azokkal gyakoroljuk, kik hozzánk legközelebb állnak, sőt azokkal, a kikkel együtt alkotjuk önmagunknak legerősebb várát: a családot.

A családi tűzhely tisztasága, melege nekünk nőknek egyetlen erősségünk, midőn tehát első sorban ezt akarjuk, vigyázó tekintettel kell lenni azokra, a kik velünk a családban élnek, a kikre gyermekeinket bizzuk, a kik éjjel-nappal szabadon bejárhatnak hozzánk.

A közöny itt önmagunk ellen elkövetett bűn. A cseléd nélkül szűkölködő család és a hely nélkül szűkölködő cseléd közösen szenvednek olyan bajban, melyet közösen gyógyíthatnak meg.

Mélyen tisztelt Hailgatóság! Mi cseléd nélkül élni nem tudunk. S mégis mit látunk? Ki kell mondani: sok házban a cseléd rab-szolga. A kinek nincs soha egy szabad perce, de a nap minden pillanatára 3-4 munka várja. Soha egy óra pihenése, soha egy óra a keserű-venen szerzett ruha foltzására, soha egy óra olvasásra, imádságra, soha egy óra, melyben szellemi avagy lelki táplálékot nyer.

Honnan merítsen? Talán maga magából? Maga magából az a szegény leány, ki sok esetben az utszélen, vagy ha nem is ott, de a leg-szűkebb látókörben nőtt fel.

Mi asszonyok időt és fáradságot veszünk magunknak, hogy a jótékony-sági egyesületek gyűléseire járjunk, teljesítünk szegényvédelmet, mely védelem községi feladat, teljesítünk gyermekvédelmet, mely első sorban állami kötelesség, állami érdek. S nem látjuk meg saját házunkban a munka terhe alatt roskadozó, legnagyobb sőtétségben élő felebarátot. Ugyan mit gondol az a lány, ha mi minden munkát reá hagyunk. Hozzá járultunk-e ahhoz, hogy ő megtanulhassa a munkát, melynek tökéletes értését tőle megkivánjuk? Avagy hozzá járultunk-e ahhoz, hogy a leány szolgálata alatt megtanulja a munkát, úgy, hogy ügyességével időt takarítson és felesleges munkát ne végezzen. A városi asszonytól a mai viszonyok között ezt nem várhatjuk. Ez ugyebár meghaladott álláspont. De igenis elvárhatjuk, hogy ezt a cselédképzést intézményesen, társadalmi uton kipótolja. Ez már társadalmi munka, melyhez nem hivatalos kép, hanem az egyén belső-séges szerető munkája szükséges. Hogy mivé fejlődik a cselédleltek magára hagyot-tan, lássunk egy-két vonást a képből. A leány szemközt áll urnőjével, kinek parancsait teljesíteni, feddését elviselni kénytelen. Ha meg nem ismerheti asszonya eljárásának tiszta szándékát, minden orvosság méreggá változik lelkében, minden, mi áldásnak van szánya, átok gyanánt nehezedik rövidlátó egyéniségére. A leány eltör valamit. Nekem nem az fáj, hogy eltörte, hanem hogy eltagadta és hazudott. Ha lop, nem az fáj, hogy a lopott tárgyat elvesztettük, hanem az, hogy egy lélek piszkos bűnbe esett. Ha állapotához nem illő ruhára költ, nem a ruhát, nem a költséget irigyeljük, hanem kivetkőződésében anyagi és erkölcsi veszedelmét látjuk. Ha takaré-kosságra szoktatjuk, nem azért tesszük, hogy pénzt benn hagyja nálunk és dicsekedhessünk, hogy nálam ennyit és ennyit takarított meg, hanem azért, hogy ha férjhez megy, vehessen ke-lengyét, ha betegség éri ne szoruljon könyör-Adamányra, ha megöregszik ne kelljen koldulnia. Ne csak azért takarítson, mosson, főzzön, hogy a mi munkánk el legyen végezve, de azért, hogy azt a munkát úgy tanulja meg, hogy annak maga is hasznát vegye. Hogy megtanulja a munkát úgy, hogy azt szerethesse. Csak azt a munkát szerethetjük, melyet értünk. Már pedig a

szegény leánynak a munkát szeretnie kell, szívesen kell végeznie, csak akkor marad a becsü-let utján, ha dolgozni bír, ha dolgozni szeret. Nem azt kárhozzátjuk, hogy legényre veti a szemét, hisz ez a leány sorsa, hanem feltjük, hogy megcsalják, hogy visszaélnék őrizetlenségével, ha tudják, hogy urnője tudta nélkül tilosban jár. En nem merném urnőnket azzal vádolni, hogy cse-lédjeik iránt önzők, de mélyen tisztelt hölgyeim! fájdalommal kell bevallanom, hogy a cseléd lel-kében él ez a vád és ebből az elfojtott vádból sok más hangtalan ítélet, sőt gyűlölet fertőzi be azoknak lelkét, kik családi szentélyünkben sza-badon járnak, látnak, hallanak.

De lehet-e másként? Hiszen nem ismerik bánásunk rugóit, nem ismerik szándékunk tiszta-ságát és helyességét. A tanulatlan egyszerű cse-lédleltek nem láthat be urnője lelkébe, hacsak magunk föl nem emeljük addig és meg nem nyitjuk előtte annak ajtaját. Magának a cseléd-lelteknek világa nem olyan, melyet magára lehet hagynunk. Emberi lélek az is a maga isteni mó-reteivel, melyet ki kell töltenünk, mert ha ezt elmulasztjuk, maga tölti ki azzal, ami tőlétőlnek kínálkozik.

A közönyösök elrejtésére álljon előttünk a cseléd alakja mikor karján az urnő gyermekét hordozza. Micsoda vétekké válik ez a közöny, mikor saját gyermekét, akiért életét adná, bizza arra a cselédre, kinek lelkébe sohasem tekintett bele, sohasem kutatta érzéseit, fájdalmait, gondo-latait, sohasem kereste lelkének rendjét és tisz-taságát. A cseléd karja és keble a gyermek bölcs-ője és a bölcsőt nem kutatjuk át a skorpió vagy varangy ellen?

Lássuk a másik kérdést. Felesleges-e a cse-lédvédelem?

A közérkölcök stílyedésének, a társadalmi zavaroknak nagy okát látjuk a keresztény csalá-di élet megbomlásában. Innét fakad a társada-lom legszegenyletebb és legvézőbb sebe: a nemzet virágának, a kenyérkeresetre utalt cseléd-leánynak bukása, mely oly ijesztő százalékot mutat fel, hogy a mai viszonyok között a szol-gálat az emberkereskedésnél is sokkalta szegény-letebbé váltja a magyar társadalmunknak.

Felesleges-e a leányok védelme?

A magyar vér gyermekeit szeretjük, midőn felismerjük a helyzetet. Megbecsüljük, megbecsül-tetjük a nőt. Álljon a nő a társadalomnak bár-mely lépcsőjén, ha azon nem tud megállni, mind-nyájunk szégyene.

Hogy megállni tudjon, ahhoz a cselédleányt nekünk háziasszonyoknak kell hozzásegíteni. Bele kell hatolnunk bizalmukba. Nem szabad őket magukra hagyni. Vegyük itt figyelembe, hogy a legjobb nevelésben részesült leánynak sem jó bizonyos korig egyedül, őrizet nélkül állnia. Hagyhatjuk-e a cselédleányokat? Nincsenek-e.ők, sajnos, ezer veszélynek kitéve, nem tekintik-e őket szabad prédának? S figyeimen kívül hagy-hatjuk-e a műveletlen bárdolatlan, őrizetlen cse-lédleány vérenek lüktetését?

Féltre tehát a csunya, nőhöz nem illő ci-nizmussal, mely saját nemének szegényteljes bu-kásába is bele tud nyugodni.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ág- és asztalneműekben,
színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett.

Mai lapunk 6 oldal.

0000701

A férfi nem messze jár előttünk. A férfi esetleges megaláztatásán följjául az egész nem. Az asszonyt pusztulás és szegény: ellen nekünk kell soraközünk, ha érdemesek akarunk lenni nemünk tisztelőtére.

Végül igazuk van-e azoknak, a kik csüggedtek, fáradtak, a helyzetet reménytelennek látják? Tettünk-e az ideig valamit is e téren? Pedig a viszonyok megváltoztak az egész vonalon. Ezelőtt az urnó betanította a leányt. Ma az urnót vagy leköti a társaság, vagy vajmi kevés fogalma van neki magának háztartásról, vagy távol tartja a házi hivatása, vagy nem ér rá a cselédet tanítani, leköti a háztartás gondja, dolga.

Ezelőtt a gazdasági viszonyok, a cselédbérek megengedték, hogy több cselédet tartsunk, megosztott a munka, jutott idő a betanításra.

Számoljunk-e változott viszonyokkal és ha nincs meg az alkalom, hogy a cselédeket a házakba fogadva, mint inasleányt nevelhesük az ügyesebbek mellett, hassunk oda, hogy azokat intézményesen képezhesük.

Mert urnó és cseléd között a legtöbb baj a leány tudatlanságára vezethető vissza.

Halljuk, hogy nincs cseléd, nincs anyag. Óriási a száma azoknak a leányoknak, kiket az állam nevelt s nem tud velök mit kezdeni 12 éves korban. Tehát az anyag itt van.

Mi háziasszonyok pedig foglalkozunk céltudatosan a leány lelkével.

Ne hagyjuk azt lefogalmit tévtanok és tévtanok számára. Foglaljuk le e teret, e talajt, egyetlen eszközzel a szeretettel.

Mindnyájan sokszor hallottuk s oly gyönyörűen mondja szent Pál apostol, hogy nem lehet elégszer hallani: Szóljak bár az angyalok nyelvén, szeretet nélkül olyan vagyok, mint a zengő réz és pengő cimbalom. Ha a hitem nagysága hegyeket bírma el, ha mindenemet a szegényeknek adom, ha a testemet adom is áldozatul, ha nincs szeretetem semmit sem érök.

A tüdő, nem irigykedő, nem tülekedő, a magáét soha sem kereső szercet nevében lássuk meg a cselédkérdést. Lássuk meg a cselédet, ki családunkban él, lássuk benne a fajfentartó magyar nőt, lássuk benne osztályorsosunkat, az asszonyt s lehetetlen, hogy fel ne emeljük őt magunkhoz, avagy le ne ereszkedjünk hozzá.

Ily gondolatok vezérelnek bennünket midőn bejárjuk az országot, a táncmulatságon, és kérő szavunkat, álljanak mellénk az istenes munkában, mert csak az egész országra kiterjedő szervezet mellett tudjuk céljainkat megvalósítani.

† Az előadást élénk tetszéssel fogadták, a melynek *Prohászka Ottokár* dr. megyéspüspök szóval is sietett kifejezést adni. Megjegyzni azonban, hogy úgy látja a beszédet, mint egy igen szépen kidolgozott védőbeszédet a cseléd mellett. Pedig a kérdés kétoldalú. Midakettőt ütni is kellene (derültség) a cselédet is, az urnót is. Nagy a panasz a cselédre, hogy neveletlen, nyelvs, pökhendi, dacos, szemtelen, lusta. Ennek másként kellene lenni. De hogyan legyen másként, a mikor abból a műveltségéből kialakuló anyagból olyan ne. héz valamit faragni. Meg kell regulálni az urnót is. (derültség) Főlányesséknak kell lennünk. Régente tulságos volt a gyámkodás a kurialis házaknál. Most elértük az ellenkezőt. Dániában, a hol sok mindenféle történik, a cseléd urrá lett. Még inkább Amerikában, a hol a munkát 7 kor kezdi, 6 kor végzi, együtt ül urnójével a színházban s együtt táncol vele a táncmulatságon. (derültség) Szóval két véglet támadt a régi és új világ között; a középkor és a felvilágosultság százada között, az átmenetet pedig nem lehet átcsémpészni várnélkül. De tenni kell. Mert mit csinálunk majd akkor, ha a cselédek is céhet alkotnak. Milyen céhet alkotunk majd mi? Nem szabad elfelejteni azt a gondolatot, hogy az a szegény cseléd gyakran száműzöttje a saját családjának s aztán még egy gondolatot, hogy mit tennék én, ha a sorsom megfordítva intézkedett volna s én lennék az ő sorsában? A munkáson könnyebb szervezettel segíteni, mint a cselédnek,

ha vele is a szakoszlási akarna törődni, akkor éket vernének a családba. Gondosan, szeretettel nevelni kell őket. S még kell akadályozni, hogy ellentünk tömörüljenek. De mivel akadályozzuk ezt meg? Szeretettel, gondossággal.

Szögyény Marich Julia az összes hölgyek nevében megköszöni az előadást. Csak azt kéri, hogy ne álljanak meg az elméleti fejtegetésnél, hanem konkrét előterjesztést is tegyenek. Alapszabályokon ne törjék a fejüket, hanem lépjenek be a katolikus háziasszonyok szövetségébe, a mely nagy gondot fordít a leányok vallásérkölcsei nevelésére, istentiszteleten és a patronázsban igyekszik azoknak lelkijavát előmozdítani. Azt jegyzi meg, hogy a cselédek nem ideálisak, de ne feledjük el, hogy mi sem vagyunk olyanok, hogy jobbak ne lehetnének (ugy van) s épen azért iparkodjunk arra, hogy ők is jobbak legyenek. Kérdi, hogy a szövetségzete csak katolikusok léphetnek e be?

Wüszner Henrikné jelzi, hogy ő jóakaratu leányokról beszél, a ki rosszakaratu, ha meglátja az ő intézetüket úgy is rögtön hátat fordít neki. Nem mondja, hogy az általuk felkarolt leányok között is nincs hiba, de az alap, a melyre építenek, mégis biztosabb. Az egyesületbe valláskülönbség nélkül mindenki beléphet, a díj 4 kor. a miért viszonzásul kapja az egyesület lapját, a melynek ára egyébként 3 korona.

Szögyény-Marich Julia elnöknő indítványára a jelenlevő közönség nagy lelkesedéssel kimondja, hogy a Kath. Háziasszonyok Szövetségének megalakítását szükségesnek tartja és az előkészítő bizottság, valamint a létesítendő szövetség elnökét nagy örömmel üdvözli Trautenberg Frigyesné bárónét, ki néhány lelkes szóval a bizalmat megköszöni és buzgalmát az ügy érdekében felajánlja.

Dr. Vass József szól még a tárgyhöz néhány gyakorlati indítványt. Végül megyéspüspök ur mondott rövid, de annál velősebb és lelkesítőbb zárobeszédet és a kurzust befejezetnek nyilvánította.

Uj közúti vasut.

Rauscher Béla v. b. tag évek óta nagy tudással és kitartással dolgozik azon, hogy városunkban egy közúti vasutat létesítsenek. Nem villamos vasutat, hanem benzinnel motorral berendezett közlekedési eszközt. Az előbbi évek nem kedveztek ennek a tervnek. Saára Gyula dr. polgármester minden áron azon van, hogy a városnak minél több jövedelmi forrást biztosítson. A következő évek nagy átalakító munkája, a mikor a vízvezetékkel kapcsolatosan az utcarendezés ügye is sorra kerül, ennek mintegy logikus láncszeme lesz az új közúti vasut. A terv kivitele, azt hisszük, semmi akadályba nem fog ütközni, már csak azért sem, mert pl. az egyik biztos alap, a teherszállítás egész általánosságában biztosítva van, sőt maguk a kereskedők jóval nagyobb teherszállításra vállalkoznak, mint a mennyi a vasut fölépítése érdekében okvetlenül szükséges volna. Így maga a Felmayer-gyár 1700, a Weisz és Tull cég 900, a Deutsch Testvérek, a Hagenmacher-, a Kovács-, a Kohn-cégek évi 300 vagon igénybevételére nyújtottak kilátást.

A Fejérmegyei Napló évekkal ezelőtt ismertette már ezeket a terveket, amelyek most kiegészítve és végleges kidolgozásban a következő javaslatot nyújtják a város közönsége elé:

A közúti vasut várható jövedelmezősége függ a személy és tehérforgalomtól. A déli vasut igazgatóságánál vezetett statisztikai adatok szerint

az utolsó tíz évben a fel és leszálló utasok száma a helybéli pályaudvaron a következő volt:

1900-ban érkezett	226322	indult	259617
1901-ben	233052		244975
1902-ben	241821		276217
1903-ban	244614		276339
1904-ben	310138		302738
1905-ben	300152		322996
1906-ban	345754		385593
1907-ben	387693		412988
1908-ban	412988		417493
1909-ben	400105		428638

A mint a fentiekből látható, a személyforgalom az utolsó tíz évben közel 100% emelkedést mutat. Deutch Aladár v. b. tag által mult évben pontosabban felvett adatokból kiltünk, hogy a városi vasut körülbelül évi 5000 teljes vagon beszállítására számíthat. A gyárak és kereskedők nevei, nemkülönbön a vagonok száma a mellékelt kimutatásban foglaltatik. Megjegyzem, ha a város a fa és szénkereskedőknek jelenleg a pályaudvaron levő raktáraik számára a Háltéren bocsátana rendelkezésre megfelelő helyet, úgy legalább 1000—1200 vaggonnal emelkedne a közúti vasút forgalma.

A tervezett közúti vasut vonalai a következők:

1. A vasúti indóháztól a Deák Ferenc utca—Budai ut—Megyeháztár—Kossuth Lajos utca—Bank utca—Nador utcákig a színházig.
2. Teher pályaudvar v. b. Széchenyi út—Simor utca—Háltér—Palotai utca— Tobak utca.
3. Teherpályaudvar és személypályaudvar között egy összekötő vonal.
4. Elágazás a Várkörúton az árvaházzal szemben teherkocsik beállítására.
5. Elágazás a budai út és Gáz utcán át a villamvilágítási telepig.
6. Elágazás a Vásártéren a színházról egészen a Dreher-féle sörraktárig.

A vonalak teljes hossza 65 km. A forgalom lebonyolítására Weclinghouse rendszerű benzin elektromos motorokocsik szolgálának, melyek szükséglet szerint két pályán közlekednének. 1. A személyszállító vonatok érkezésének ideje alatt a személypályaudvar és színház megállóhelyek között a Budai uton át közvetlenül. 2. A Széchenyi uton, vasúti lakóházak személypályaudvar—Deák Ferenc utca— színház. Ily formán körforgalom által vénnem keresztül viendőnek, hogy a közönség a teherpályaudvarhoz is könnyelmes összeköttetést nyerjen.

A forgalmat két benzin elektromos kocsival lebonyolítva, egy harmadik kocsit tartalékolva szolgálja, 1 percenként közlekedne egy kocsi be és kifelé, a mi naponként reggeli 6 és 10 óra között 80×80 menetet tenne ki. A teherszállítás a tervezet 760 m³ nyomtávolságú pályán forgó zsúmfok segítségével történne, hogy a költségek megkímélése szempontjából a keskenyvágányú közúti vasuton is lehessen az érkező nagy vasúti kocsikat a városba szállítani.

Ezek előrebocsátása után a vasút létesítésének, üzemének és előrelátható jövedelmének kimutatására térhetünk át, alapul véve az "Alföldi gazdasági vasut" berendezését, mellőzve minden luxust tisztán a célszerűsége törekedve.

I. Befektetési költségek:

65 km. pályatest 13 ¹ / ₂ kg. folyómé- terenkénti sínek, talpfák, kötőanyag lefejtetése és ágyazása, utcaburkolat felszedése és visszahelyezése, a kö- vezett utcákon folyóméterre 16 kor. 24 drb. válló lefejtetéssel együtt á 600 korona	104000 00
1 favázás félszer a kocsik szám. 3 drb. 15 kilowattos Weclinghouse rendszerű motoros kocsi á 28000	14400 00 20000 00
1 drb. 55 lóerejű gépkocsi teherkoc- sik vontatására	78000 00 30000 00
2 drb. személy mellékkocsi á 9000 korona	18000 00
10 pár görgő zámoly teherkocsik to- vábbítására á 3500 korona	35000 00
1 drb. tartalék gép és dynamó	10000 00
Javitóműhely berendezése	5000 00
Csalakozás a Déli vasúthoz	1000 000
Előre nem látottak és kamávesztéség	25600 00
Összesen	350000 00

Üzemköltségek

1. Személyszállítás.	
Naponként '80 méltét 4,5 km. hosszú útvo-	
nal = 380 km. naponként, 151400 km. évenként.	
Benzin költség kilométerenként 7 fillér	9700 00
Kenőanyag kilométerenként 2 fillér	2630 00
Személyzet 4 kocsivezető és 4 kalauz fizetése	10000 00
Fentartási költségek motorkocsik 6 fillér kilométerenként	7900 00
összesen	30230 00
2. Teher szállítás:	
Feltételezve, hogy évenként 300 munkanapon 5000 waggon szállítandó oda és vissza, egy metrére 2 waggont számítva, szükséges naponként minden irányban körülbelül 8, összesen 16 metert. A kocsi-átlagos útja körülbelül 100 km., ami évenként 300000 km.-t tesz ki. Ez alapon a költségek a következők:	
Benzinköltség: 8 fillér kilométerenként	2400 00
Kenőanyag 2 fillér kilométerenként	1000 00
Személyzet 1 vezető fizetése	1000 00
Fentartási költségek 6 fillér km.-t	1400 00
összesen	5800 00
3. Pályafentartás.	
Évi 200 kor. km.-ként	1300 00
4. Egy központi üzemvezető fizetése	
3000 00	
5. Amortizáció.	
A gépeszeti berendezésre érik körülbelül	200000
a befektetési összegből egyéb befektetésekre körülbelül	150000
a) Az egész 350000 korona befektetésre vonatkozó 5% os törlesztés költsége utáni évente	19950 00
b) Leírás gépekre 12 év vagyis 4% kamatos kamattal számítva a 200000 kor. 6.5%-a	12100 00
c) A leírás az egyéb befektetésekre 4% os kamatos kamattal számítva 150000 koronás befektetésnek 3.356%-a évenként	5172 00
összesen	37222 00
9. Előre nem látott és apróbb kiadások	
	3000 00
Összegezés.	
1. Személyszállítás	30230 00
2. Teher szállítás	5800 00
3. Pályafentartás	1300 00
4. Közp. üzemvezető fizetése	3000 00
5. Amortizáció	37222 00
6. Apróbb kiadások	3000 00
összesen	80552 00

III. Bevétel:

Feltehető, hogy az állomásra érkező és induló évi 300000 utasnak legalább 53 %-a veszi igénybe a közúti kocsikat. A menetjegyek árát egyszerű menettel 12 fill. állapítva meg 280000 utas után

Feltételezhető minden menet 3 utas 8 filléres szakaszjeggyel naponként 160x3x8, évenként

	33600 00
összesen	47600 00
Teherszállítás 5000 waggon á 10 K	50000 00
A bevételek összege	97600 00
Az összes bevétel	97600 00
Az összes kiadások	80552 00
Tiszta jövedelem	17048 00

A mi a befektett 350000 00 kor. tőkének közel 5%-át teszi ki, annak dacára, hogy a tőke 5.7% amortizációja már a kiadásokba beszámított.

Végül csak azt óhajtjuk még megjegyezni, hogy hétfőn d. u. 4 órakor a városház nagyeremében e tárgyban értekezlet lesz.

Karácsonyra ifjúsági iratok, képeskönyvek, díszművek, levélpapírok, írókészletek, földgömbök, fényképező- és filmikai készülékek stb. nagy választékban Klücker Péter udv. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

ÜJDONSAGOK

Főúri vadászat. Gróf Wimpfen Szigfridné ercsi birtokán f. hó 17. és 18-án nagyszabású vadászatot rendezett, melyen városunkból Széchenyi Viktor gróf főispán, Szűcs Jenő alispán, Csontos Andor orsz. képviselő, Farkas Gyula állatorvos, Csallner Károly mérnök, K. Nagy Dezső mérnök, dr. Vadas Vilmos orvos, Spasznik Béla főhadnagy, ifj. Havranek József m. aljegyző és az uradalom tisztikara vettek részt. Terültre került 348 db. nyul.

A méneskar köréből. Csepreghy Béla főhadnagyot Nagyatárról városunkba, Szandiner Tibor hadnagyot pedig városunkból Nagyatárra kölcsönösen áthelyezték.

Előadások. A Népakadémia vasárnapi előadását Bilkei Ferenc tartja, utána, szünetre kerül a „Keleten c. vígjáték.

A Szabad Liceumi előadó Kovács Kálmán ügyvédjelölt. Az előadást drámajelenet, zene, szám, kuplé s egy kitűnő szindarab követi.

Adomány. Krénc Ignác, apátkanonok, a tóvárosi Szent Imre-ovoda részére 200 koronát adományozott, melyért ezuton is köszönetét fejezi ki az elnökség.

Eljegyzések. Kreutz József helybeli postatiszt eljegyezte Gara Kornéliát, özv. Gara Aladár né bájosa leányát, Gara József fővárosi hírlapíró unokahúgát.

Eöfler Gyula eljegyezte **Ditrich Margit**, Ditrich Ferenc bájosa leányát.

Nagy Sándor hagyatéka. Nagy Sándor hagyatéka végleges rendezés alatt áll s kitűnés van arra, hogy a miránk hagyott örökség, nem-sokára birtokunkba kerül. A birtok értéke körülbelül másfél millió s máris érkezték be etönyös ajánlatok a megvételre. A Dunaföldvári Népbank az 568 holdnyi alapi birtoknak felére tett ajánlatot városunknak. 200.000 koronát ígért érte. Az örökösök bpesti képviselőihez szintén érkezett öt ajánlat, a birtok nagyobb fele a 900 holdból álló alsószentiványi birtok igényli a vásárolni szándékozók nagyobb érdeklődését. Az örökösök képviselői az ajánlattétel határidejének leteltével összejönnek a sárbogárdi közjegyző előtt és határoznak az ajánlatok sorsa felől.

A székesfehérvári zenekedvelők egyesülete dec. 26-án d. e. 10 órakor az állami főreáliskolában tartja közgyűlést, melynek tárgyai a titkári jelentés, a választmány és tisztikar megválasztása s az 1909-10. évi költségvetés előterjesztése. A közgyűlésre az egyesület m. t. tagjait tisztelettel meghívja dr. **Kuthy József**, elnök.

Felhívás. A városi hatóság felhívja a városi adózó közönséget azon tagjait, akik házibirtokosok is, miszerint nekik vagy megbízott házbérlőjüknek vétiv mellett kézbesített házbér jövedelem vallomási ívet a városi adóügyi számvevőség adókiivetési osztályához (Városház, földszint 6.) rövid időtűn belül adják be, mert ellenkező esetben a kivétendő házbéradónak 1 százalékkal való emelését rendeli el.

Nagy hangverseny. A székesfehérvári Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Köre 1910 január 9-én este 8 órakor nagyszabású hangversenyt rendez, melyet tánc követ. A vigalmi bizottság seregyen dolgozik a műsor összeállításán s a meghívók szétküldésén.

A rendőrlégénység kérelme. Megható kérelem érkezett be a városi tanácshoz. A rendőrlégénység kérelmét adott be, hogy a karácsonyi ünnepekre fejenként 10 koronát utalványozzon ki a tanács nekik, abból az alapról, amelyet tavaly a dzsui-dzsicu bemutatása alkalmával az ő céljaira összegyűjtöttek. A városi tanács bizonyára gondoskodik arról, hogy a kérelem teljesítése által a kevés fizetésen tengődő rendőrlégénység részeseüljön a szeretet ünnepének békéjében, boldogságában.

Zár, illetve nyitó óra. A korcsmai zár-órak a rendőrség éber megátartása révén többé kevésbé betartatnak, még a nyitó órákkal lesz baj Marton Soma (Malom-utcai) vendéglős az első, aki a rendőrség zárórát tilalmat a reggeli nyitó órával akarta kijátszani. A megengedett óra helyett már 4 órakor kinyitotta üzletét, 70 korona pénzbüntetésre marasztalta el a rendőrség.

Dívnőszerelem. Advent éjszaki órák karácsonyi ünnepe előtt csupa poézis szokott lenni Székesfehérváron és környékén. A derengő reggel alig pislákol még s a város az éjszakai a felszégig a Szárca-utcai Kisköcskémű visszhangzik az ártalan költők szívtörő síkoltásaitól. Szegénykék! Milyen kedvesek, milyen szeretőek méltok valának, személynye irigylt drága kincs az egész családnak, amelyet késő-korán dédelgettek, a legjobb feladatokat vitték neki, megdarálták a szép sárgaszemű kukorcat, hogy meg ne nyomja a gyomrocskját, diagnosztik csináltak naponta, miként szolgál a becses egészségéért főképe nem romlott-e meg még az étvágya? Sőt még a gyermekek is boldogok voltak, ha ő gömbölyűségének a hátasakjait megvakarogatták, a mihez a koca kejes érzéssel dűnyögte, hogy jól van, nagyon jól van. S látszott az a sok kedveskedés, az a tuzok becésés mirt tőrtént? semmiért másért, minthogy az emberből kiüröhsen az amlat, a falánk, a hűtés, a mohó állat, a mely a koca hátasakján gyönyörködött, szinte alig győzte a nyelvet és a szemét vágyakozva csukta be, hogy majd megáll, kis kocám!... Majd ha terítékre jössz nál A. kannibál! Aztán, mikor a szivetszakgató sikoltások végig hasogattak a csendes füstös adventi levegőt, mint az ördögök a pokot, katalna mellett, úgy álltak az erős férfiak, meg a piros és fényes orru iskolás gyerekek: a szegény koca ravatala mellett, magyarkat raktak és kegyetlen gyönyörűséggel porokolták le a derek kis koca egykor megvakarogott hátasakjáról a szörmét. Szóval a poézis után a durva, kegyetlen próza. Az idei szezon sok szép reményt tört le. A költők száma botránnyosan megfogynakozott. Részen a dögvész pusztította őket az egész körtönyeken, úgy hogy a dísznőkereskedők Somogy és Zalamegyét is öszerejtették a koca irányában. Másrészt az is baj, hogy a tavalyi rozskukorica ezrendő miatt nagyon sokan ledőltek az apró kockák s így hízalásra nem maradt. A mai hetijársár, amely immár az új dísznőkereskedők dühögött, különös módon folyt le. A vevők háromszoros számban jelentek meg s majd szétszedték a kevés számú eladókát, így történt, hogy a 100 kilón aluli kockákat 52-60, a 100-on felülieket 60-62 krajcárért adták eleven sulyban. (Tavaly 38-45 kr. volt az árak.) Biz ez szomorú világ a kalbászra és sonkára éhes publikum rovására.

Jubileumi katalógust adott ki e héten **Kertész Pál** férfi és női divatúru üzlete Buda-pest Rákóczi ut 40. sz. 15 éves fennállása emlékére. E közkedvelt férfi és női divatruház az egész országban ismeretes, mert alig van helység, ahova Kertész Pál jó híre ne terjedt volna. A gyönyörűen kiállított katalógust mindenkinek, aki egy levelezőlapon kéri, ingyen küldi meg.

Halál a gépben. Varga János alsóorszi lakos a napokban az alsóorszi urad. gépházában foglalkozott, mikor a gép elkapta s a szöba tödeméhez röptette, de oly szerencsétlenül, hogy újra visszaesett a gépbe, amely borzalmasan összeroncolta. A szerencsétlen ember, aki végzetlanságának tulajdoníthatja balesetét, néhány perc alatt meghalt.

Betörés a festőművész lakásába. K. Spányi Béla az országos híri bodajki festőművész lakásába, a napokban, míg a háziak nem voltak odahaza betörés történt. A betörő alkulcsot hatolt a lakásba, amelyből nagy mennyiségű ékszer lopott el. Feltörte az egyik szekrényt, amelyben egy gyémántkövű aranygyűrű, arany karika s apróbb tárgyakon kívül egy értékes majolika korsó volt. A betörő ezeket a tárgyakat magához vette s nyomtalanul megjelent a festőművész feljelentésére nyomozást indított a csendőrség, amely sikerre is vezetett. A betörő kerne Katalin bodajki cselédjány volt, aki azelőtt a festőművész szolgálatában állott. Hazakutatás tartottak nála, amely nyomra is vezetett. Sőt a jelzett tárgyakon kívül egyéb értékes dolgokat is találtak nála, amelyet a festőművésznél való szolgálatkor lopott. A csendőrkő leförtörtötták.

Takaréktüzhely különlegeségek, valódi dr. Meidinger kályhák, vas és vésztorok, gyermekágyak és kocsik nagy választékban. Márkus Simon Eia lakatosnál Jókai utca 16.

Kereskedők, hivatalnokok, munkások és mindazoknak, kik napestig zárt helyiségben foglalatostkodnak, nem kell okvetlen vérkeringési zavarokban szenvedniök, mert azt könnyen elkerülhetik a természetes Ferencz József-keserűvíz célszerű használata által. A kúra nagyon olcsó és egyszerű, kétszer az évben (akármely évszakban) három héten keresztül reggelizés előtt $\frac{1}{2}$ pohár valódi Ferencz József-keserűvizet iszunk a nélkül, hogy rendes életmódunkon bármit is kellene változtatnunk. E megbízható gyógyviznek egy háznál sem szabad hiányoznia.

— **Gazdaasszony kerestetik** vidéki földbirtokoshoz Nyitramegyébe. Jelenkezők forduljanak lapunk szerkesztőségéhez.

— **Rövid hírek.**
A **fülei fegyver.** Halom József fülei gázára több lövést tett a szőlőszomszodja Halom János, Halom ugyan tagadja, hogy a lövések szándékosak voltak, az eljárás azonban megindult ellene.

Megfagyott ember. Csikos István velencei ember, aki részegen elfeküdt az utcán megfagyott. Az orvosi segítség későn érkezett.

— **SHUBERT és SCHLESINGER** cég szokásos karácsonyi alkalmi kiállítására már megkezdődött. Csakis a raktaír tulajdonságai okadatulja azon tényleg bámulatos keltő árúszállításokat, melyeket a cég a karácsonyi alkalmi kiállításra eszközölt. A cég elismert jó minőségű szövetei, selymei, mosáruai legalább 38%, de tulnyomó részben 50%-al lettek leaszálítva. Kévs pázort sokat lehet most vásárolni, ezért ajánlható Schubert és Schlesinger cég szolid áruháza karácsonyi és újévi ajándéktárgyak beszerzésére.

— **Gyilkosság.** A móri legények, akiket úgy látszik nem tud féken tartani a hivatalos hatalom, ismét nagy vérengzéssel zavarták meg Mór közbiztonságát. Egyik mult napon nagy verekedést rögtönöztek, amelynek szomorú vége lett. Egyik vitézködő legény, Móder Ignác Zábó Sándor vasuti kézbesítőt több késszurással halálra sebezte. Hiába volt az orvosi segítség, néhány nap múlva belehalt sebeibe. A szerencsétlen legényt tegnap tegnap temették el az egész Mór általános részvétele mellett.

VIDA ELEK árpiros és diszító, Székesfehérvár, Meg, ház épülete. Teljes felöltség mellett csakis elsőrendű munkák.

Színház.

Nem harag, nem is ellenszenv, a mi egy kissé megrövidítette velünk ezt a kedves rovatot, inkább a kényszerűség, a helyszűke. De mintha akaratlanul a közönség fázékonyágát is jellemezné, a melyet mostanában a színházzal szemben tanusít. Pedig a **Tökfilkó** olyan józú darab, annyi bohóság és jókedvre derítő móka van benne, hogy valóban megérdemelné a publikum pártfogását. Pláne mikor a színészeink jóakarata is hozzájárul.

A Remény szociális mélységeket tár elénk, az összeszorított öklöknek, a keserűséggel csordultig megtelt léleknek a filozofiaja. A közönség azonban keserűen a reménytelenség köpönyegét vetette magára és kegyetlenül fázik ebben a kutyá hidegben.

Csütörtökön a direktor nagy stíli darabbal Bernstein Baccarat-jával tüntetett. Verő, Kovács, Déri remekeltek, a közönség azonban nyomorúságosan ritka padsorokkal és távollétével tündökölt.

Mintha mindenki a szombat szenzációját, a Botrányt várná.

Szerkesztői üzenet

G. F. A nagyküldemény elment még a T. gy. is, használó egészséggel. Ha a 110 darab nem elég, még egyhány akad, hogy a kulturát terjeszthesse köztetek. Boldog ünnepeket egész Amerikának!

A Tul az Océánon kapható mosi már bekötött példányokban is 3 koronáért.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból megeger ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatánál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Heti műsor:

Vasárnap d. u. Aranykakas.
" este Botrány.
Hétfőn Igloi diákok.
Kedd Gályarab
Szerda Vera Violetta. Cigányország.
Csütörtök Sasfők.
Péntek Szűnet.
Szombat d. u. Igloi diákok.
" este Az igmándi kispap.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A menyasszonyok büszkesége!
A szülők öröme!
A férfini a szépség erőre és egészségére mutat, a szellemet és életet boldogítja.
A szépség a férfineként is egy biztos garanciát jelent, egy szabólevelet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arc miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni s szépek maradni. Zuckor-szappan s Zuckor-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrápolás s a teljes bőrújítás a drága egészség hozza m. gával.
Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága háztalain kosmetika.

Zuckor-szappan
kis csomagolásban 1 kor.
nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.

Zuckor-krém
közönséges tubusban 1.25 kor.
nagy tubusban 2.50 kor.

Egyedül gyárosok:
L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

Valódi kapható Székesfehérvárott STEINER BELA drogériájában.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított

olcsó szabott áron

bocsájtom áruba csakis elsőrendű áruimat

KNAZOVITZKY BÉLA

kalap, cipő, uri divat s rövidáru kereskedő.

ROPS

biztonsági gyorsfőző

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul — elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru- és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektust ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részvény-Társaság
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/69.

Helybeli elárusítók:

Knazovitzky Elemér, Krán Ignác, Róth Sándor,
Schlamradinger Gyula, Burg Herman,
ifj. Ditmár József és Schmelzer Jákó.

SCHMELZER JAKÓ

Székesfehérvár, Nádor-utca 6. (ezelőtt Szekerák és Hornyánszky)

ALAPITVA 1803.

Ajánl a közelgő ünnepekre nagy választéku tárlatából

dizsműtárgyakat fa-, bőr-, bronz és chinai ezüsből, fa- és érc dohányzó asztalkákat, disz álló consolákat, tea és hangjegy állványokat, virágvázakokat, különféle ékszer és uti dobozókat, teljes bronz íróasztali készleteket, gyönyörű színházi látszóveket, falcákat, alpacca és alpacca ezüst elsőrendű evőszereket és acél zsebkéseket, bőr-, szivar- és pénztárcákat ezüst ékkel bronz és bőr képereteket, valódi chinai csészéket és disztárgyakat, nagy képeket és miniatúr szentképeket, tajt, borostyán és ezüst szipkákat, tajtpipákat, ezüstfoggantus lovagló és sétatobotokat, francia illatszereket, magyar ruha- és fogkeféket, selyem bársony és bőr albumokat és varró kassetteket, mindennemű hangszereket, gramophonokat, és kiegészítő részeit, vadász fegyvereket, Browning pisztolyokat és revolvereket, vadászati szereket, töltevényeket, kitűnő optikai látszóveket, hőmérőket, gőzmozdony és mozgonyokat, nagy választéku gyermek játéka árukat és még ezer más minden itt fel nem sorolható különleges cikkeket.

Minden áruból a hó 15-től 30-ig 10% engedmény!

GERENDAI GYULA

vászon, fehérnemű, uri- és nőidivat-árak új üzlethelyisége

Székesfehérvár, Kossuth-utca 4. szám.

Ajánlja a mélyen tisztelt vevőközönségnek alkalmas karácsonyi ajándécul elismert jóminőségű következő árukat:

Úrak részére: *Dívatos kalapok, sapkák, angol kötött kesztyűk, bélelt bőr kesztyűk, fehér és színes dívatos ingek, gallérok, kézelők, inggombok, kötött vadász mellények, flanel sport ingek, kötött gallérvédők, dívatos nyakkendők, esőernyők, sárcipők, különféle komot cipők, téli alsó ingek és nadrágok, zsebkendők színes v. fehér monogrammal 1 tucat 7-20 K.*

Hölgyek részére: *Kávészerítők, fehér damaszt asztalmentői, új dívatos selymek bluzra és ruhára, ruhaszövetek, női ingek, corsetták, balisz és clott kötények, selyem és clott alsósoknyák, színházi selyem zsalók, szörme gallér és muff, skót flanel zsalók, berendezett kezimunka dobozok.*

Alkalmas ajándék 1 vég siffon 9kor., 12kor., vászon, szőnyeg, goblein és damaszt szövésű ágy- és asztalterítő.

Illatszerek rendkívül leszállított áron.

Gyermekek karácsonyi ajándéka: *finom játékszerek, harisnya, kesztyű, kalap, sapka, lábszár védők, szörme garnitúrák, fehér és színes kötények, zsebkendők.*

Teljes csecsemő kengyelék, ugyszintén a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig gyermek kocsik.

Vidéki megrendelés postafordultával lesz elintézve.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hatyugyógyszertár** által Majna-Frankfurt.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.

SCHUBERT és SCHLESINGER NAGY ÁRUHAZA

SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA.

Csodálkozni fog, milyen óriási árleszállítást alkalmaztunk az idei **karácsonyi vásárra.**

Minőség, ár, választék minden versenyt kizár.

Ruhaszövetek

Előbbi árak 1 frt 20-3 frt 50-ig **most**

Kivételes karácsonyi árak

35, 45, 55, 56, 68, 75, 85, 95, 98, 1 f. 15, 1 f. 27, 1 f. 35, 1 f. 45, 1 f. 58, 1 f. 75, 1 f. 85, 1 f. 95.
Csakis a megszokott jó minőség.

Selymek

Előbbi árak 1 frt 20-3 frt 80-ig **most**

Kivételes karácsonyi árak

58, 65, 78, 83, 88, 95, 98, 1 f. 20, 1 f. 45, 1 f. 95.
Dívatos színek, elszakíthatatlan jó minőségben

Barchetok

Előbbi árak 35 krtól 95 krtig **most**

Kivételes karácsonyi árak

18, 19, 22, 26, 29, 31 kr.

500 vég tiszta gyapju francia delén legfinomabb minőségben **42 és 55 krajcár**

Előbbi idényről visszamaradt sima angol ruhavászon 25 különböző sima színben 1 frt. 40 kr. helyett **most 49 kr.**

Karácsonyi maradék vásár

!! 1000 és 1000-féle maradék szenzációs olcsó áron lesz kiárúsítva !!

Ujdonságok, utolsó modellek kész női felöltőkben 33% és 50 %-al olcsóbban!

Nagy karácsonyi mintagyűjteményünket kívánatra t. vidéki vevőinknek bérmentve küldjük.

SCHUBERT és SCHLESINGER nagy áruház

SZÉKESFEHÉRVÁR.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalmak a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az aki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ara majolika szelencében 1 kor. melyhez a fogápolásról egy tudományos színonvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egykoronáért, 3 drbt. 3 korért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész. Mohol.

Kapható: **Steiner Béla** drogueriában, Kossuth-utca és **Borbély Béla** fodrász-üzletében, Sas-utca.

VÉDJEGY

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árúval, ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2. SZÉKESFEHÉRVAR.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:
FLITS PÁL FIA
fűszer és csemege üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
kőszöveten kávébehozatal és fűszer csemege kereskedők
Kossuth-utca.

IFJ. TÖGLGYULA
festék és cement
főraktára.
Városház-tér 1 sz.

Keresztény fogvasz. szövetkezet
Szűgyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZZA GYÓZÓ
fűszer, festék és liszt kereskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

IFJ. GRÜNSCHNEK JÁNOS
fűszer, liszt, vegyeskereskedése
Székesfehérvár, Halász-utca 1.

KÜMMEK KÁROLY
csemege, fűszer és liszt kereskedő
Rákóczi-utca 7 sz.

Noszkó Horváth Gyula
fűszer, liszt és borkereskedő
Halász-utca 10 sz.

Hus:
FLEISCHER MÓR
mészáros mester
lakola-utca
Marhahus.
1 kg. 1 r. jóvohus 26 kr.
" 11. " " 24 " "
" pörkölt és gulyás 24 " "
" felsől rostélyos és hátszín 28 " "
Borjuhús.
1 kg. combja 36 kr.
" vésés 34 " "
" eleje 30 " "

Cukrász:
BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Divat:
Keresztes Zsigmond
divat áruháza
Városház-tér.

Knazovitzky Béla
kamarai szállító, kalap, cipő, úri és női divat különleges-
ségek nagy raktára. Szabott
árak.
Nádor-utca.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Nádor-utca 7 sz.

ORSZÁGH IMRE
női szabó
Kossuth-utca 12 sz.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
ajánlja eredeti varrógepeit
Bognár u. 2 sz.

Rehorska Vilmos
műfestő és vegytisztító
intézet
Üzlet: Háltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

NOLL NÁNDOR
műfestő és vegytisztító
intézet
Városház-tér

PAPP KÁROLY
utóda Szalatkovszky József
műselyem festő vegytisztító
intézet
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 10 sz.

NAGY IGNÁCZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:
KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

FAZEKAS LAJOS
Kossuth-utca 13 sz.

Cipészek:
HÁRY GYULA
anatómiai cipész üzlete
Budai-ut 28 sz.

POLLÁK REZSŐ
férfi és női cipész
Nádor-utca 7.

Sándoravits testvérek
úri és női cipészek
Sas-utca.

VIRÁGH I. FERENCZ
Simor-utca 2 sz.
úri és női cipész.
Saját készítményű cipő
raktár.
Megrendelések pontosan
eszközöltelemek.

Fürdő:
ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Különlélek:
PETE GYULA
fényképész
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv,
zenemű, papír és fényké-
pező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyvtésze
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

Schnetzer Nándor
üveg, porcs. épület üveges
Szűgyény Marich-utca 5 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szűgyény Marich-utca 1.

KNAZOVITZKY ELEMER
vaskereskedő
Nádor-utca.

PAPP SÁNDOR
szij és nyereg gyártó
Nádor-utca.

IZINGER KÁROLY
szíjgyártó
Bank-utca

KÜMMEK BÉLA
mű és kereskedelmi
kertiész
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

Neubarth Lipótné és társa
óras és ékszerész
Nádor-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Malom-utca 6 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készít mindennemű új és
divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KÖNIG KÁROLY
készműves és kőszőrüs
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF
készműves és kőszőrüs
Kossuth-utca 7.

Vendéglők és kávéházak:
BARNAI IGNÁCZ
Magyar Királyhoz címzett
kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

Özv. Emhecht Gyuláné
Dréher féle sörcsarnok
Bank-utca 1 sz.

GÁRDOS ZSIGMÓND
„Korzó kávéház”
Nádor-utca.

HEGYI JÓZSEF
Szinházi sörcsarnok
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty
vendéglős
Háltér 3 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszülő vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

Építők:
SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkör-ut 43 sz.

JÁMBOR ISTVÁN
kőműves és ácsmester
Vásár-tér 22.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai-utca 71 sz.

Kszantner és Pintér testvérek
építési vállalkozók
Felsőkirálysor 49 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57—59 sz.

KISS KÁROLY
építési irodája
Szömörce-utca 10.

Ifj. Steezkál Ferenc
okl. kőműves mester és
építési vállalkozó
Szömörce-utca 2 sz.

MARCO DEMARKO
beton és mozaik készítő
Kert-utca 7 sz.

PEHAKKERANDRÁS
építési vállalkozó
Csonka u. 9 sz.

Asztalosok:
NAGY JÓZSEF
épület asztalos
Széchenyi-utca 24 sz.

NYÁRY GYÖRGY
kamarai szállító
épület és mű asztalos
Felsőkirálysor.

FÜSTÉR LAJOS
mű asztalos
Mogyeház-utca 15 sz.

KUTI MÁRTON
épület és butor asztalos
József-utca 2.

TOMAN JÁNOS
mű butor és épület
asztalos
Háltér 19 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövődé-utca 12 sz.

Lakatosok:
ZILAY GYULA
mű és épület lakatos
Bástya-utca 8.

KILI JÁNOS
épület és műlakatos
Úsz-utca 21 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Háltér 9 sz.

Festők:
GERLITS JÓZSEF és FIA
szóbafestő és mázoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmöltz László
cim-, szóbafestő és
mázoló
Vásár-tér 17. sz.

GUTMANN L. és FIA
szoba, cim-cimer és fanemű-
festő.
lakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:
HERMANN KÁROLY és TÁRSA
„Kegelet” temetkezési
vállalat
Kossuth-utca